گزارش «قاب کوچک» از برنامه «باغ هنر» رادیو ایران

نگهبان پاسداشت زبان فارسی

مریم کریمی
اهل رادیو

خیلی‌ها در کشور ما دغدغه فرهنگی دارند، در این حوزه فعال هستند و علاقه دارند که درباره سینما، تئاتر، موسیقی و هنرهای تجسمی و... بیشتر بدانند و به‌صورت عمیق پیگیر چالش‌های حوزه فرهنگی باشند.

شبکه رادیویی ایران سال‌هاست که برنامه «باغ هنر» را که اختصاص به فرهنگ و هنر دارد، روی آنتن می‌برد؛ برنامه‌ای که نگهبان پاسداشت زبان فارسی است. مهم‌ترین دستاورد و راهبرد رادیو ایران تشکیل و برگزاری جشنواره ملی آیین سخن بوده است که در دو سال متولی با حضور اندیشمندان فرهنگ، مسئولان فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی، اعضای شورای پاسداشت زبان فارسی در دستگاه‌های اجرایی، رایزنان فرهنگی کشورهای فارسی‌زبان برگزار شده است. برای آشنایی بیشتر با عوامل این برنامه گفت‌وگو کردیم که در اینجا می‌خوانید:

عبدا... علائی
تهیه‌کننده

حدود چهار تا پنج سال که تهیه‌کنندگی برنامه باغ هنر از رادیو ایران را برعهده دارم. در این برنامه سعی می‌کنیم به تمام مباحث مرتبط به فرهنگ از حوزه تئاتر گرفته تا موسیقی، سینما، کتاب و... بپردازیم. از بخش‌های این برنامه می‌توان به نمایش، فرهنگ عامه، ملل و اقوام اشاره کرد. روزهای شنبه به سینما می‌پردازیم و در کنار آن خبرهای روز فرهنگی را بررسی و آسیب‌شناسی می‌کنیم. روزهای یکشنبه به بحث تئاتر، مشکلات آن در شهرستان‌ها، استان‌ها و... خواهیم پرداخت. روزهای دوشنبه به حوزه‌های نوشتاری جز کتاب، به سایت، مجلات و... می‌پردازیم. روزهای دوشنبه پرونده خواهیم داشت؛ پرونده‌های فرهنگی حاشیه که پررنگ شده است، مثلا اگر آسیبی به یک بنای فرهنگی وارد شده یا مدیر فرهنگی تغییر کرده است، به آنها خواهیم پرداخت. علاوه بر اینها، روزهای دوشنبه چند حاشیه فرهنگی را باز می‌کنیم.

روزهای سه‌شنبه نقد آهنگ داریم و چند سال است که ما این بخش را تدارک دیده‌ایم. آهنگ‌های روز را از منظر شعر، موسیقی، متن، تنظیم، خوانندگی و آواز نقد می‌کنیم. یک نظرسنجی از مخاطبان خواهیم داشت که آیا مخاطبان این آهنگ را دوست داشته‌اند یا خیر. علاوه بر نظر کارشناسان، نظرهای مردمی هم پوشش می‌دهیم. روزهای چهارشنبه هم پیشنهادهای فرهنگی آخر هفته پیش‌بینی شده است که مردم را به صورت فعال در این بخش مشارکت می‌دهیم که چه پیشنهاد فرهنگی در حوزه کتاب، تئاتر، سینما و... دارند؛ اگر فیلم خوبی دیده‌اند، کتاب جالبی را خوانده‌اند، نمایش جذابی را دیده‌اند، نمایشگاهی که رفته‌اند و... را به مخاطبان معرفی کنند. تعامل ما با مخاطب در طول هفته برقرار است. گاهی موضوع برنامه یک روز ما به دلیل تعامل با مخاطب تغییر می‌کند و به موضوعی که مخاطب پیشنهاد داده است، می‌پردازیم. مثلا در شهرستان ما بنای فرهنگی در حال تخریب است، اگر نگاه ملی و حساسیت برانگیز باشد به آن می‌پردازیم. باغ هنر یک برنامه سیال است که ما همیشه نظرسنجی می‌کنیم؛ آمار مخاطبان چه میزان است. مخاطبان ما در چه رنج سنی هستند و... و متناسب با شرایط روز و مخاطبان‌مان سعی می‌کنیم برنامه پویا باشد و روتین نباشد. حتی روتین‌های ما هم روتین نیست. سیاست اصلی ما در برنامه ساری و جاری است، حوزه پاسداشت زبان فارسی که در طول هفته برقرار است و سعی می‌کنیم متناسب با اتفاقاتی که در برنامه رخ می‌دهد یا اگر بزرگداشتی است، بسته فرهنگی را آماده و تقدیم مخاطبان کنیم.

شهاب شهرزاد
کارشناس مجری

برنامه فرهنگی باغ هنر به‌عنوان یک مجله فرهنگی، هنری و ادبی شنیداری پخش می‌شود که از لحاظ فرهنگی بیشترین موضوعی که به آن توجه می‌شود، پاسداشت زبان فارسی است. کار نظارت زبانی در ساخت و تولید واژه‌ها و محصولات فرهنگی و هنری، نظارت‌های گوناگون در تولید آثار فرهنگی و هنری در این برنامه وجود دارد. نظارت زبانی که برای پاسداشت زبان فارسی شکل گرفته است و در همین مسیر پیشگام اهدای جایزه پاسداشت زبان فارسی در سینما بودیم. در رادیو ایران هیأتی از کارشناسان شکل گرفت تا بهترین آثار سینمایی کشور در جشنواره فیلم فجر را طی یک سال که در حوزه پاسداشت زبان فارسی قدم برداشتند، انتخاب و معرفی کنند تا به آنها جایزه اهدا شود. پرداخت به موضوع‌های چالشی فرهنگی روز از رهگذر ارائه چندصدایی، نگاه چندصدایی و نگاه از زوایای مختلف به یک موضوع روز فرهنگی به ما این امکان را داده بلافاصله بتوانیم به موضوع‌ها بپردازیم و چالش‌ها را در حوزه سینما، تئاتر، موسیقی و... بررسی کنیم. ما تلاش می‌کنیم و امیدواریم این بستر بتواند کمک کند تا مخاطب همپای برنامه رشد کند و به نگاه انتقادی در حوزه فرهنگ مجهز شود. بنده با توجه به تجربیاتی که در حوزه روزنامه‌نگاری فرهنگی و سردبیری چند مجله فرهنگی در حوزه‌های تخصصی سینما، ادبیات، موسیقی، تجسمی و... داشتم، این سابقه و تجربه به من کمک کرد دست‌کم در مواجهه با موضوعات، سؤالات درستی را انتخاب کنم و این برای یک برنامه فرهنگی ویژگی مهمی است که شما بتوانید دست روی نقاط مهم بگذارید و مسائل را به‌دلیل شناخت موضوعات مهم فرهنگی و هنری دنبال کنیم. پیشتر هم سابقه نقد فیلم داشتم. سال‌ها منتقد سینما بودم، شاید علاقه شخصی‌ام به سینما بیشتر باشد ولی این روحیه انتقادی را در حوزه‌های دیگر ادبیات، ترانه و هنرهای نمایشی هم حفظ می‌کنم.

یدا... گودرزی
مدیرگروه فرهنگ و تمدن

«باغ هنر» رادیو ایران شنبه تا چهارشنبه، از ساعت ۱۶ تا ۱۶ و ۴۰ دقیقه روی موج اف ام ردیف ۹۰ مگاهرتز می‌رود. این برنامه در گذشته با عنوان «کافه هنر» روی آنتن رادیو ایران می‌رفت و با توجه به پاسداشت زبان و ادبیات فارسی و راه‌اندازی جشنواره آیین سخن، برنامه به باغ هنر تغییر کرد. در حال حاضر هم حدود پنج تا شش سال روی آنتن رادیو ایران جای خودش را میان مخاطبانش باز کرده است. این برنامه به‌دلیل این‌که چالشی‌ترین و فرهنگی‌ترین برنامه صداوسیماست، تبدیل به برنامه برند شده است؛ برنامه‌ای که اختصاص به فرهنگ و هنر دارد و در پاسداشت زبان فارسی حرف اول را می‌زند و مهم‌ترین وجه آن نسبت به دیگر برنامه‌های شبکه‌های رادیویی است. اندازه‌گیری فرهنگ، عمیق و ژرف است، ما در حوزه فرهنگ هر چقدر هم تلاش و کوشش کنیم، رضایت درونی بیشتری کسب می‌کنیم.